

ködtetéséhez;

- hozzon létre és működtessen egy olyan testületet, amely minősíti azokat a gyerekprodukciókat, amelyek forgalmazása művészi, pszichológiai és pedagógiai szempontok alapján kívánatos lehet, s e forgalmazáshoz közvetett vagy közvetlen anyagi támogatást adjon;
- dolgozza ki a támogatás azon módszereit és módozatait, amelyek elsődlegesen a fogyasztót, a gyerekeket részesítik előnyben (jegyár-hozzájárulás, bizonyos számú kistélepülésen, intézetekben, hátrányos helyzetű lakóközösségekben tartott előadás költségeinek térítése, a gyereknézők utaztatási kiadásaihoz való hozzájárulás stb.);
- dolgozza ki a támogatás pályáztatási feltételeit, mű-

ködtesse a pályázati rendszert, biztosítsa a pályázati pénzek művészileg, pedagógiai hatékony felhasználásának ellenőrzését, számoltassa el, ha kell, szankciókkal sújtsa a pályázókat;

- teremtsen meg a lehetőségét annak, hogy e műfaj legjobbainak teljesítményét erkölcsileg és anyagilag méltón, s ösztönző erővel lehessen elismerni.

Kihez szólnak a felhívás megalkotói?

S a címzettek, a döntési helyzetben lévők le tudják-e győzni azt a magas státuszú cinizmust, ami lehetetlenné teszi az előrelépést? Hamarosan kiderül.

Gabnai Katalin

1997 őszén megkezdte működését – hivatásos TIE-társulatként – a Káva Kulturális Műhely. Gyerekeknek, fiataloknak szóló foglalkozásaikkal a Marczibányi Téri Művelődési Központ mellett a Józsefvárosi Pódiumon és Mátyásföldön is találkozhatnak az érdeklődők.

Három nap Tündér Ilona szigetén

1997 június 4-től 6-ig rendezték meg Dunaszerdahelyen a szlovákiai magyar gyermekszínháziak és bábosok se regszemléjét, a Dunamenti Tavaszt (rövidebb nevén a DMT-t). Idén huszonkettedik alkalommal gyűltek össze gyerekek és rendező-pedagógusok, hogy bemutatkozzanak és megismerkedjenek egymás munkájával. 10 színházi és 9 bábos csoport kapott meghívást a fesztiválra.

Megérkezés

Szerda hajnalban indultunk el *Fodor Mihállyal* Dunaszerdahely felé. Mire begördültünk a városba, épp elkezdődött a megnyitóműsor. A néptáncsoport fellépése és *Grendel Lajos* megnyitóbeszéde után a gyerekek átvették a polgármestertől a város kulcsát, és indulhatott a fesztivál. Mi is megkerestük a szervezők központi helyiségét, a STÁB-irodát, ahol már nagyon vártak bennünket. A stáb, vagyis *Huszár László* és csapata munkáját dicséri a három napos rendezvény szervezettsége és pontossága.

Az előadások

Mivel válogatás előzte meg a fesztivált, így nem volt meglepő, hogy minden produkcióban volt valami érdekes, emlékezetes pillanat. Többen foglalkoztak a mítoszokkal és készítették szertartásjátékot. Láthattunk vásári komédiát, verses, szerkesztett játékot és hagyományos mesejátékot is. Nagyon sok csoport munkájában fel lehetett fedezni a drámapedagógiai alapokat. Külön öröm volt nekem, hogy a színháziak mellett bábosok is részt vettek a fesztiválon, hiszen Magyarországon mintha a gyermekszínháziak mellett eltűnt volna a bábjáték hagyománya. A DMT bábos produkciói azt mutatták, hogy a bábjáték fontos és hasznos része a gyermekszínháziaknak az óvodás kortól egészen a felső tagozatig. Mesés szép díszletek és bábok, tiszta érthető beszéd jellemezte a legtöbb produkciót.

A színházi és bábos produkciókból, valamint a szakmai beszélgetésekből kiderült, hogy Szlovákiában a magyar nyelvű művészeti csoportok vezetői fontosnak tartják a továbbképzéseket, a tanfolyamokat. Drámapedagógiai, bábos táboraik, képzéseik minden nehézség ellenére létre tudtak és tudnak jönni.

Szakmai beszélgetések

A zsűri munkáját gyerekzsűri is segítette, akik (maguk is gyermekszínháziak lévén) jó és elfogulatlan nézői voltak az előadásoknak, így sokszor a felnőtt zsűri már csak kiegészítette az elhangzottakat. Megkértünk minden csoportvezetőt, hogy először maga beszéljen a csoportjáról, munkájukról. A produkciók értékelése mellett a fesztivál legfontosabb témája a fennmaradás volt. Fennmaradni és tovább dolgozni. Ahogy az egyik résztvevő megfogalmazta: az lenne a legjobb, ha minden községi és városi vezető szívügyének tekintené a gyermek művészeti

csoporthoz tartozó munkát. Hadd legyen mindenhol egy vagy több felmutatható közösség – bábos, énekes, színjátész, néptáncos stb.. Kell ez azért, hogy hírével vigyék a településnek, és kell azért is, hogy a gyerekek felnőttként vissza tudjanak emlékezni a közösség élményére. Hiszen az ilyen kisközösségekben érzik meg először, hogy tartoznak valahová.

A fődíjasok

A dunaszerdahelyi Fókusz Gyermekszínház Stúdió „Itt vagyunk” címmel készített drámapedagógiai játékot. *Jarábik Gabriella* rendező csoportja első évét csomagolta be a tulipános meseládába. A gyerekek, sorba előszedgetve kellékeiket, elmesélték, eljátszották egész évi munkájuk emlékezetes állomásait. Volt tánc, pantomim, beszédtechnika, stílusgyakorlatok, egész csoportos és kiscsoportos játék. A produkció játékos tárháza volt annak is, hogy mennyi úton indulhat el egy rendező csoportjával. Ahhoz, hogy ez a színpadon is emlékezetessé vált, egy jó csapat és a tapasztalt pedagógus-rendező kellett, aki összeszervezte-rendezte a felszabadult gyerekhadat.

A másik fődíjas produkciót a nagyszarvai Csibészek bábcsoportja adta elő. *Csepi Zsuzsa* rendező *Marczell Béla*: Csallóköz hiedelemvilága című könyvéből szerkesztette ezt az előadást, mely nemcsak gyönyörű szép meséivel és bábjaival kápráztatta el a közönséget, hanem technikai változatosságával is. A „Duna meséi – Aranykert” című előadásban láthattunk pálcás bábót a földi szereplőknél, árnyszínházat a szellemek birodalmában és mario-nettet a vízi világ bemutatásakor.

A Csallóköz tündérvilág. S a tündér bizony „tünékeny” – ha a szónak erre a jelentésére gondolunk, sajnos ez is megállja a helyét. De egyelőre még itt lakik Tündér Ilona és hívó szavára évente ide gyűlnek tündérfiak, tündérlányok, boszorkák, táltosok, bábosok és színjátészek, hogy három napig együtt játsszon felnőtt – gyerek egy igazabb „tündér-világot”.

Körömi Gábor

Jászai Mari karjaiban

VI. Országos Weöres Sándor Gyermekszínház Fesztivál

A Tatabányai Jászai Mari Színház-Népházban a Nemzeti Kulturális Alap segítségével rendezte meg a Magyar Drámapedagógiai Társaság kétévenként sorra kerülő nagy rendezvényét, amit a Komárom-Esztergom Megyei Közgylés, Tatabánya Város Polgármesteri Hivatala mellett a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány és sok-sok helyi szponzor tett lehetővé. Azért fontos ezt leírni, mert továbbra sincs egy fillérenyi tervezhető összeg se a gyerekek művészeti programjaira. Minden segítség életmentés számba megy.

Mióta a pécsi aranykor elmúlt, ahol tíz éven át kapott otthont a gyermekfesztivál, a Marczibányi Téri Művelődési Központon kívül nem akadt olyan – épületét tekintve is optimálisnak mondható – intézmény, ahol a ruhatárostól az igazgatóig mindenki átértézte volna a gyermekszínház hagyományos ünnepének fontosságát. Úgy tűnik, a bányák kényszerű bezárása után Tatabánya a lelkekben lévő kincseket igyekszik felszínre hozni. Méltányolandó vezetési koncepció. Gonda János nemzetközi hírű kreatív zenei műhelye mellé fölzárkózni látszik az új vezetési színház, ahol remek műszak, dinamikus igazgató, s felkészült drámapedagógiai vezető munkálkodik. A város polgárai és céhei pedig – köztük a csodás Eszterházy tortájáról is híres Stop Cukrászda és más üzletek –, valamint a rendezvényen jelenlévő(!) vezető emberi magukénak érzik a kultúra ügyét.

Az előkészítés országos része Szakall Judit, helyi ügyei pedig Móra János kezében futottak össze. Érdemes volt szakadásig dolgozniuk. A fesztivál szakmai és szabadidős programja is emlegetni valóan jól sikerült. A remekül használható nyolcvan éves épületben működő három éves színház otthont adott két tucat gyermek-együttesnek. Sok

felnőtt is megjelent, s a javarészt nevelőkből s kisebb részt színháziakból álló csapat nemcsak az előadásokat, de a zsűri elemzéseit is első perctől az utolsóig követte.

Ebben az évben a dekorativitásra való törekvés volt meghatározó, amit hol több, hol kevesebb tartalommal töltött meg a vezetőtanári tehetség. Határozottan emelkedik a szakmai kivitelezés színvonala. Színházabb színházat játszanak a gyerekek, mint az elmúlt években. Szerencsére nem voltak odaítélendő díjak, a fesztiválon való részvétel volt a jutalom. Az alábbi felsorolás sem teljes, inkább csak egyfajta nézői visszaemlékezés:

A legszebb talán a budapesti Vécsey Színpad Ledő Attila által rendezett Mostoha mese című, mély és fájdalmas érzellemmel telt mozdulatjátéka volt, melyet a Hamupipóke motívumai alapján alkotott a csoport rivalizációról és összetartozásról.

A legizgalmasabb a bagyi Fapihe csoport Fodor Mihály rendezte Tom Sawyer részlete volt, mely 25 percen át adott ízelítőt egy rendkívül expresszív, új színházi nyelvből, melyben teljesen természetesnek tűnik, ha valaki hirtelen indulatában egyszer csak „eldobolja magát”, vagy hogy Polly néni visszarévedő mondataiba a szó szoros értelmében „befütyül” az emlék.

Érdekes, érdes, nyugtalan játékot láttunk.

Arányos és tetszetős volt a tatabányai Nevesincs Baráti Társaság Arany János A fülemile c. meséjére készült, sok bábos elemet is tartalmazó, jó ritmusú játéka. A nagyon hiányzó, cseh és lengyel módra vizuálisan is gazdag színházat érinthettük vele egy pillanatra.

Egészséges életöröm, pajkos báj és női finomság jellemezte két nagy létszámú budapesti csoport apró színjátékosainak produkcióját, a Balla Edit és Mátyás Gizella által